

PŘÍRODOPIS

uceLENÁ řada pro 6.–9. ročník

VŽDY AKTUÁLNÍ DOLOŽKY MŠMT

**S NÁMI
SE
UČTE...**

systematicky a hraVé

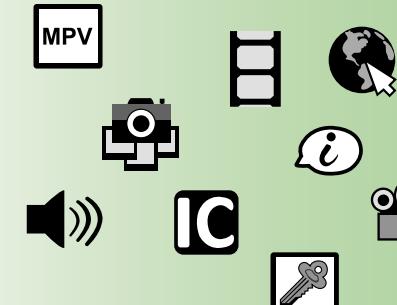
**S pracovními
sešity...**

• navážte na práci s učebnicí • aplikujte čtení s porozuměním



• nahradte přepisování do sešitů •

přehledně a zábavně



AKCE PRO ŠKOLY

Při zakoupení vybraného pracovního sešitu Přírodopis 6/1, 6/2, 7/1, 7/2, 8 nebo 9 pro celou třídu získáte ZDARMA licenční certifikát na aktivaci kterékoli MIUč+ dle vlastního výběru na školní rok 2025/2026 (školní multilicence a žákovské licence).

Akce je poskytována pouze školám při nákupu na nns.cz nebo u partnerů akcí.

Seznam partnerů akcí najeznete na nns.cz/akce. Na objednávku připište „Akce P“.

Akce platí do 30. 9. 2025.



zpestřete výuku zajímavostmi • průběžně opakujte, uvádějte učivo do souvislostí • podpořte zapamatování přehledným shrnutím

S učebnicemi...

• poznávejte názorně • využijte mezipředmětového propojení • moderně a osvědčenými postupy

PŘÍRODOPIS
učebnice, učivo a kalkulačka 2025

PŘÍRODOPIS
UVOD DO UČIVÁ PŘÍRODOPISU

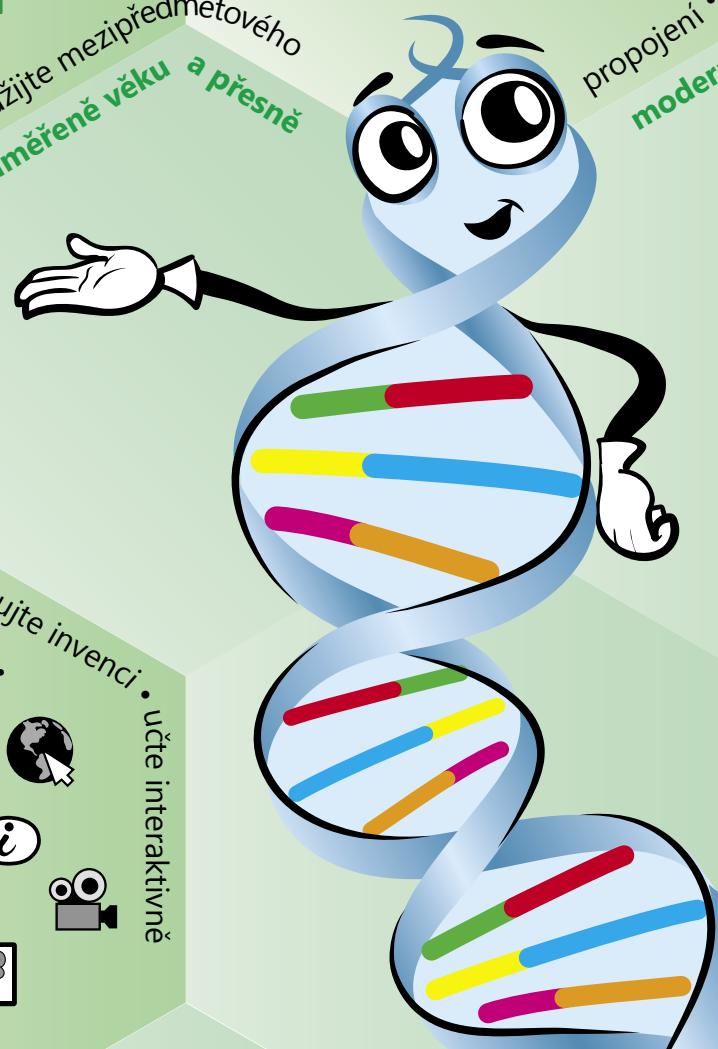
PŘÍRODOPIS
BEZOBRAHLÍ ŽIVOTÍČKOVÉ

PŘÍRODOPIS
STRUNÁCI

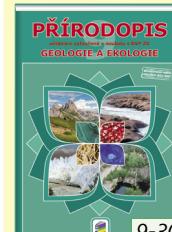
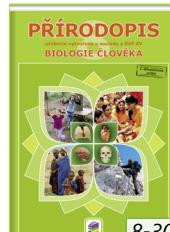
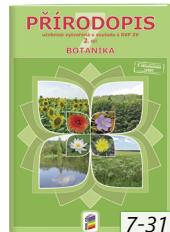
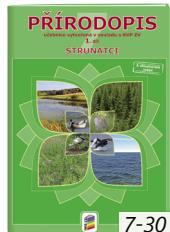
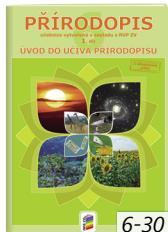
PŘÍRODOPIS
BOTANIKA

PŘÍRODOPIS
BIOLOGIE ČLOVEKA

PŘÍRODOPIS
GEOLOGIE A EKOLOGIE



Učebnice přírodopis 6.–9. ročník



Ch **ČJ** **Z**

Mezipředmětové vazby.

Opakovací úkoly
a úkoly, které uvádějí probrané učivo do souvislostí.

Srozumitelně psané texty.

Tvořivé úkoly.

Úkoly k vyhledání dalších informací v odborné literatuře nebo na internetu.

Z Zajímavosti pro zpestření výuky.

PT Řada průřezových témat.

Skupinové úkoly, kdy žáci pracují v týmech.

Stručné shrnutí učiva v závěru kapitoly.

Kontrolní otázky.

Klíč s řešením vybraných úkolů na konci učebnice.

PŘEHLED MINERÁLŮ (NEROSTŮ)

D

Pro Římany byla sůl tak důležitá, že po ní pojmenovávali např. silnice, po kterých se vozila. Římskí legionáři dostávali část peněz „v soli“. Latinský název soli (sal) se proto začal používat k označení platu, odtud anglický výraz salary (plat).

1 Zopakujte si, proč není dobré jíst příliš slané pokrmy. Jak se sůl využuje z lidského těla?

2 Jaký vliv na zdraví člověka má pobyt v solné jeskyni?

3 Navrhněte, jak lze vypěstovat krystaly soli. Jaký mají tvar?

FLUORIT (CaF_2)

Fluorit je minerál s obsahem **prvků fluoru**. Je velmi **dobře štěpný** a nápadně **křehký**. Nejčastěji bývá zbarven **fialově**, někdy i **zeleně**, **žlutě** až **hnědě** (podle příměsi), méně často je bezbarvý.

Porovnejte rozpustnost halitu a fluoritu ve vodě.

Zopakujte si, jaký je rozdíl mezi barevným a zbarveným minerálem.

4 Reakcí fluoritu s kyselinou sírovou vzniká plynný fluorovodík, který leptá sklo, kůži i kosti. Zapište chemickou rovnici reakce kyseliny sírové s fluoritem.

Zopakujte si, jakou tvrdost má fluorit podle stupnice tvrdosti.

Fluorit je důležitá **surovina pro hutnictví** (urychluje tavení rud). V chemickém průmyslu se využívá k **výrobě teflonu**. Vyrábí se z něho **fluorovodík**, který se ve sklářském průmyslu používá k **výrobě leptaných skel**. Z fluoritu se také získává **fluor**, kterým se dříve fluoridovala pitná voda. V současné době se sloučeniny fluoru přidávají už jen do zubních past.

Tefton (polytetrafluoretylen) je **plastický polymer*** odolný vůči vysším teplotám. Využívá se např. k výrobě nádobí, při výrobě hadic a hadiček, v lékařství, kosmonautice apod.

Z fluoritu se v minulosti vyráběly freony. Ty se používaly jako náplň chladicích zařízení a jako hnací plyny v tlakových rozprašovačích. Dnes se nahrazují jinými látkami, protože poškozují ozonovou vrstvu atmosféry. V atmosféře však tyto plyny přetravají ještě velmi dlouho.

Rozdělte se do skupin. Připravte si prezentace o praktickém využití minerálů ze skupiny prvků, sulfidů a halogenidů.

3. mineralogickou třídu představují halogenidy. Halogenidy Mezi halogenidy patří sůl kamenná (halit) a fluorit. Sůl kamenná je v chemickém průmyslu, sklářství apod. Fluorit se využívá k výrobě leptaných skel.

1. Jaké vlastnosti má sůl kamenná?
2. Jak se sůl kamenná získává a průmyslově využívá?
3. Jakou barvu může mít fluorit? K čemu se fluorit průmyslově využívá?

fluorit: anglicky – fluorite [ˈflɔːrɪt]; německy – der Fluorit
leptání: anglicky – etching [ˈetʃɪŋ]; německy – das Ätzen

*polymer – látky vytvořené mnoha malými jednotkami

Klíčová slova uvedená v angličtině a němčině.

Názorná schémata a grafy, množství obrázků a fotografií.

Cizí pojmy vysvětlené přímo na dané straně.

31



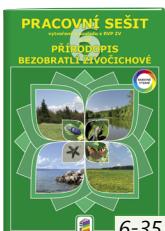
Pracovní sešity přírodopis 6.–9. ročník a pomůcky



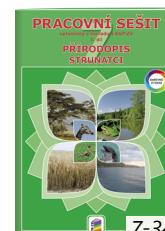
0-70



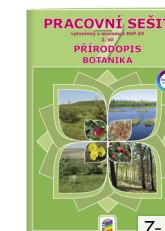
6-34



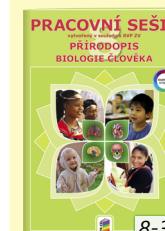
6-35



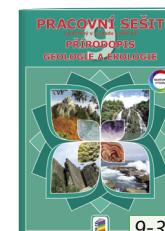
7-34



7-35



8-33



9-33

3.1 OPĚRNÁ SOUSTAVA

Novorozeneč má v těle přibližně 350 kostí, kostra dospělého člověka jich obsahuje přibližně 206. Největší kost v lidském těle je kost stehenní. Tato kost je zároveň nejpevnější a nejtěžší. Nejmenší kůstky našeho těla najdeme ve středním uchu, těsně za ušním bubinkem. Jsou to kládívko, kovaldinka a trmník.

O kolik kostí má dospělý člověk méně než dítě?
.....že na sobě nejdělsí kost.

1. Doplňte ve správném tvaru tyto výrazy.
Nabídka: mozek, minerální, opora, krevní, chrání, zásobárna.

Kostra je lidského těla. Kosti jsou některých látek. V kostech vznikají buňky. Některé části kostry orgány, například lebka chrání

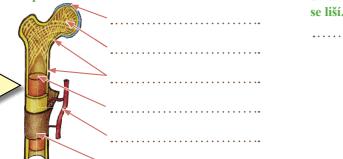
2. Určete typy kostí podle tvaru.



3. Rozhodněte, zda v mladších kostech:

- a) převládají látky anorganické
- b) převládají látky organické
- c) obsah látek organických i anorganických je stejný

4. Popишte vnitřní stavbu dlouhé kosti.



5. Určete, na kterém obrázku je kost dítěte a na kterém kost dospělého. Označte, čím se liší.



6. Označte, které kosti jsou u dospělého člověka spojeny pevně. Pevná spojení přesně pojmenujte.

- | | | |
|---------------------------|--------------------------------|------------------------------|
| lopatka – kost pažní | kost hrudní – žebra | kost vrtenní – kostí zápěsti |
| | | |
| kost temenní – kost týlní | kost kyčelní – stydka – sedaci | kost stehenní – kost holenní |
| | | |

str. 23–33

Úvodní text na procvíčení čtení s porozuměním.

Různorodá, zábavná cvičení.

Přehledná schémata.

Tyto sešity lze využít i místo vlastního sešitu žáka.

Přehled učiva
uprostřed každého pracovního sešitu.

PŘÍLOHA: PŘEHLED UČIVA

ÚVOD DO BIOLOGIE ČLOVĚKA

- člověk patří do říše živočichů, třídy savců
- oddislost člověka od ostatních savců: chůze po dvou končetinách, volné ruce, výjimečný mozek, vysoká schopnost komunikace, abstraktní myšlení, představování, schopnost řešit technické problémy, umělecká tvorba
- vědy o člověku: antropologie, lékařství (medicina)

VÝVOJ ČLOVĚKA

- člověk se vynul v Africe a odtud se rozšířil do celého světa
- zařazení člověka do zoologického systému: rád – primáti – nehetnatci • podrád – vyšší primáti • rod – Homo – člověk – druh – Homo sapiens – člověk rozumný – poddruh – Homo sapiens sapiens – člověk rozumný rozumný – člověk současných typů

Australopithecus

- nalezy kosterných pozůstatků pocházejí z východní a jižní Afriky z období před 4,2–2,5 miliony let
- malá kapacita mozkovny „miskovité“ prohnutá obličejová část lebky
- vzpřímená postava a pohyb po dvou končetinách
- sběr rostlinné potravy a mrchozroutství
- používal primitivní nástroje nalezené v přírodě, vyráběl kamenné sekáče



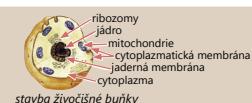
Homo habilis (člověk zručný)

- nejstarší příslušník rodu Homo

ANATOMIE ČLOVĚKA – BUNKA

Stavba živočišné bunky

- **cytologie** – věda, která se zabývá stavbou bunky
- živočišné bunky – jsou základní stavební a funkční jednotky lidského těla, mají různou velikost, tvar a funkci
- nejmenší buňky lidského těla jsou např. červené krvinky, největší jsou vajíčka (ženské pohlavní bunky)
- bunýky navzájem spolupracují



ANATOMIE ČLOVĚKA – TKÁNÉ

- tkáň – soubor živočišných bunek, které mají stejný tvar a stejnou funkci

Výstelková tkáň (epitel)

- složena z buněk, které k sobě velmi těsně přilehají, žádné mezi buněčné prostory
- na povrchu celého těla, uvnitř těla vystýlá různé tělní dutiny a pokrývá některé vnitřní orgány

Pojivovalá tkáň

- spojuje různé útvary lidského těla (např. kosti a svaly), je oporu měkkým částem těla (např. vnitřním orgánům a svalům), skládá se z buněk a mezi buněčných prostor vyplňovaných různou hmotou

6-30 Přírodopis 6, 1. díl – Úvod do učiva přírodopisu	U	D	A4	72 str.	89,-
6-34 Přírodopis 6, 1. díl – Úvod do učiva přírodopisu	PS	D	A4	56 str.	53,-
6-31 Přírodopis 6, 2. díl – Bezobratlí živočichové	U	D	A4	96 str.	89,-
6-35 Přírodopis 6, 2. díl – Bezobratlí živočichové	PS	D	A4	64 str.	53,-
7-30 Přírodopis 7, 1. díl – Strunatci	U	D	A4	96 str.	89,-
7-34 Přírodopis 7, 1. díl – Strunatci	PS	D	A4	64 str.	53,-
7-31 Přírodopis 7, 2. díl – Botanika	U	D	A4	96 str.	89,-
7-33 Přírodopis 7, 2. díl – Botanika	PS	D	A4	64 str.	43,-
7-35 Přírodopis 7, 2. díl – Botanika	PS	D	A4	64 str.	53,-

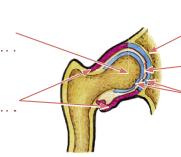
8-30 Přírodopis 8 – Biologie člověka	U	D	A4	136 str.	169,-
8-32 Přírodopis 8 – Biologie člověka	PS	D	A4	84 str.	74,-
8-33 Přírodopis 8 – Biologie člověka	PS	D	A4	84 str.	89,-
9-30 Přírodopis 9 – Geologie a ekologie	U	D	A4	128 str.	169,-
9-33 Přírodopis 9 – Geologie a ekologie	PS	D	A4	84 str.	89,-
0-70 Kostra s vazby					13 990,-

Šedě označené tituly – doprodej dvoubarevných sešitů.

OPĚR

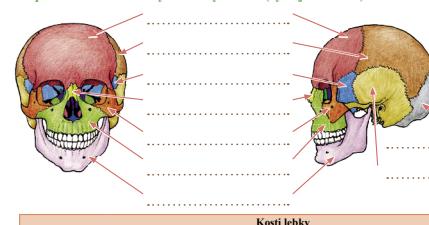
BAREVNÉ
VYDÁNÍ

7. Popište stavbu kloubu.



8. Na které tři základní části se dělí kostra člověka?

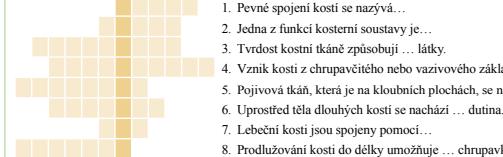
9. Doplňte do obrázku názvy označených kostí (využijte tabulku).



Kost lebky	Část mozková	Část obličejová
Kosti párové	temenní kost, spánková kost	horní čelist, lícni kost, nosní kost, patrová kost, slzní kost, dolní sklopná nosní, čichová kost
Kosti nepárové	čelní kost, týlní kost, klinová kost	dolní čelist, radlniční kost

10. Napište, které dvě kosti lebky jsou spojeny kloubem. Jaký význam má toto spojení?

11. V tajence je skryt název kosti, do níž ústí vnější zvukovod (ušní otvor).



Poznámky:



str. 23–33



MIUč+ Multimediální interaktivní učebnice plus

Multimediální interaktivní učebnice zahrnuje interaktivní verzi tištěné učebnice a pracovního sešitu a multimédia.

I BEZ INSTALACE!
WWW.UCEBNICE-ONLINE.CZ

Zábavné interaktivní cvičení.

Klíč se správným řešením.

Video doplněné kontrolními otázkami.

Webový odkaz na stránky se zajímavostmi, doplňujícími informacemi apod.

Audionahrávka textu učebnice.

Anglická slovíčka namluvená rodilým mluvčím.

Snadné přecházení mezi učebnicí a prac. sešitem.

Interaktivní verze prac. sešitu.

Jednotlivé texty, fotografie apod. se kliknutím zvětší do samostatného okna.

Vyučující si mohou vložit vlastní materiály.



2. LOUKA A POLE

1. ČAP
Čap bývá na loukách vyhledává svou potravu - obyvatele. Hnízdi na zemi. Dřív patřily kropety polní živci, kteří se nejčastěji hledavci, ještěrkám a žabám. Zima překáží zimní spánku.

2. KROPTIVE A BAZANT
Na louce a na poli vzácně pozorovat kropety polní živci, kteří se jak živočišnou potravou (hlavně hmyzem), tak i částmi rostlin. Hnízdi na zemi. Dřív patřily kropety k levním ptákům, po výrazném poklesu jejich počtu jsou zákonem chráněny.

3. KÁNE A POŠTOLKA
Na louce a na poli vzácně pozorovat kropety polní živci, kteří se nejčastěji hledavci, ještěrkám a žabám. Zima překáží zimní spánku.

4. SKŘIVÁN STRNADE, STEJLÍCL, STRAKY A RABCI
Na loukách a v polích hnízdí také skřivan polní. Nápadnou jsou samci, kteří výrazně pívají a dospělosti kvyskočí nad zemi. Dospělí se živí hlavně semeny různých polních rostlin, mláďata krmí např. hmyzem a jeho larvami. Je částečně tažný.

5. ROPUCHA ZELENÁ
Převážně na poli žije ropucha zelená, která má po celém těle nepravidelné zelené skvrny. Její zadní nohy jsou relativně dlouhé, proto je schopna skákat krátce a rychle za sebou. Živí se hmyzem, plži a pavouky.



MIUč+

Zástupci savců
Zařaďte zástupce savců do správných řad.

sudokopytníci hmyzožravci	letouni primáti	zajíci chobotnatci	lichokopytníci šelmy



Čáp bílý

Otázky a úkoly k zamýšlení:
 1. Jaké má čáp bílý zabarvení?
 2. Cím se živí čáp bílý?
 3. Co znamená tažný pták?



Vyzkoušejte zdarma kteroukoliv MIUč+ na 30 dní. Bližší podmínky a postup instalace najeznete na www.miucplus.cz.

MIUč+ lze zakoupit v licencích:

1. školní multilicence na 5 školních roků
2. školní multilicence na 1 školní rok

3. školní licence pro 1 učitele na 1 školní rok
4. žákovská licence na 1 školní rok



Název titulu	Typ licence	Škola (5 šk. roků)		Škola (1 šk. rok)		Učitel (1 šk. rok)		Žák (1 šk. rok)	
		kat. č.	cena	kat. č.	cena	kat. č.	cena	kat. č.	cena
MIUč+ Přírodopis 6, 1. díl – Úvod do učiva přírodopisu (U + PS)	6-30-A5	4490,-		6-30-A1	1090,-	6-30-T1	640,-	6-30-S1	59,-
MIUč+ Přírodopis 6, 2. díl – Bezobratlé živočichové (U + PS)	6-31-A5	4490,-		6-31-A1	1090,-	6-31-T1	640,-	6-31-S1	59,-
MIUč+ Přírodopis 7, 1. díl – Strunatci (U + PS)	7-30-A5	4490,-		7-30-A1	1090,-	7-30-T1	640,-	7-30-S1	59,-
MIUč+ Přírodopis 7, 2. díl – Botanika (U + PS)	7-31-A5	4490,-		7-31-A1	1090,-	7-31-T1	640,-	7-31-S1	59,-
MIUč+ Přírodopis 8 – Biologie člověka (U + PS)	8-30-A5	7990,-		8-30-A1	1990,-	8-30-T1	1190,-	8-30-S1	99,-
MIUč+ Přírodopis 9 – Geologie a ekologie (U + PS)	9-30-A5	7990,-		9-30-A1	1990,-	9-30-T1	1190,-	9-30-S1	99,-



NOVÁ ŠKOLA, s.r.o.

Bratislavská 23d, 602 00 Brno
tel.: 545 222 286
e-mail: nns@nns.cz
www.nns.cz

 [nns.cz](#)

 [nnsmuic](#)

 [nova_skola_nakladatelstvi](#)